

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

The Relationship between Management and the Operation of Student Assistant System in Opportunity Expansion School under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2

อัจฉรา ภูมิพานิช¹ และ ภัทรรมณณ์ เรืองวิทยาวุฒิ²
Autchara Pumpanich¹ and Phatamon Ruangvitayavut²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 251 คน ผู้วิจัยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยแบ่งสัดส่วนแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Person's Product Moment Correlation Coefficient ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการดำเนินการ ให้เหมาะสม ด้านการวางแผน และด้านการตรวจสอบ 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน และ 3) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก จึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยต้องมีระบบการดำเนินงานที่ดี มีการวางแผนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
Department of Educational Administration Master of Education degree program Siam Technology College
Email: apumpanich@gmail.com

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
Department of Educational Administration Master of Education degree program Siam Technology College
Email: Teacherphat@hotmail.com

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study the management and the operation of student assistant system in Opportunity Expansion School under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2, 2) to study the operation of student assistant system in Opportunity Expansion School under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 and 3) to find out the relationship between management and the operation of student assistant system in Opportunity Expansion School under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. This research is quantitative research. A sample was selected from 251 teachers in Opportunity Expansion School under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. The researcher determined the sample size by opening a ready-made table of Krejcie & Morgan. With a simple random method by dividing the proportions of each school, the research instrument was a 5-level estimation scale questionnaire with a confidence value of 0.93. The statistics used an analysis of the such as frequency, percentage, mean, standard deviation and Person's Product Moment Correlation coefficient. The finding were as follows: The results of the study were as follows: 1) The management and the operation of student assistant system in Opportunity Expansion School under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 in overall was a high level. When considering each aspect was found at the high level every level. The order from high to low, as follows: the implementation of the plan, the appropriate operation, the planning and the inspection. 2) The operation of student assistant system in Opportunity Expansion School under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 In overall was a high level. When considering each aspect was found at the high level every level. The order from high to low, as follows: knowing individual students, screening for students and forwarding students. 3) The find out the relationship between management and the operation of student assistant system in Opportunity Expansion School under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 there is a positive relationship. The results showed that of management effect to the success of the operation of student assistant system at a high level. Therefore, must focus on the management and the operation of student assistant system that have a good management system, systematic planning and the operation of student assistant system to enable management to be more efficiently.

Keywords: Management, The Operation of Student Assistant System, Opportunity Expansion School

วันที่รับบทความ : 10 กรกฎาคม 2563

วันที่แก้ไขบทความ : 30 ธันวาคม 2564

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 30 ธันวาคม 2564

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในสังคมโลก และส่งผลกระทบต่อให้กับวัยรุ่นทั่วโลกมีพฤติกรรมการเล่นแบบโดยเฉพาะการบริโภคสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ต่าง ๆ เช่น การแชทส่งข้อความเกี่ยวกับเรื่อง “เซ็กส์” โดยผ่านทางโทรศัพท์มือถือที่ส่งรูปโป๊ และคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการร่วมเพศ อันส่งผลให้เด็กและเยาวชนในวัยเรียนมีพฤติกรรมทางเพศ

ที่เป็นปัญหาทั้งต่อตนเองและสังคม (ภัทร์ธมณณ์ เรื่องวิทยาวุฒิ, 2551) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนขยายโอกาสที่นักเรียนพฤติกรรมมรพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีการเลียนแบบ บริโภคสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ และรวมไปถึงมีการเสพยาเสพติดชนิดต่าง ๆ อันมีสาเหตุมาจากการลอกเลียนแบบสื่อ และสังคมโลกออนไลน์ต่าง ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งกำลังเข้ามามีอิทธิพลอย่างมากต่อชีวิตประจำวันของเด็ก และเยาวชน ที่รวมไปถึงคนในสังคมที่มีทั้งคุณและโทษ อันนำไปสู่ปัญหาของสังคมที่ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญ โดยต้องให้การดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนรู้จักวิธีการป้องกันตนเองให้รู้เท่าทันสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ และห่างไกลจากเสพติดชนิดต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การออกจากโรงเรียนกลางคัน ดังนั้นนักเรียน ทุกคน จึงต้องได้รับการพัฒนา ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม การให้ความรู้เรื่องยาเสพติดต่าง ๆ และเรื่องเพศ ซึ่งภัทร์ธมณณ์ เรื่องวิทยาวุฒิ ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการมีเพศสัมพันธ์ของที่มีเหตุผลที่แตกต่างกันไปตามสาเหตุ และโครงสร้างของพฤติกรรมทางเพศที่เป็นปัญหา (2551) ดังนั้นก่อนที่จะเกิดปัญหาหรือจำเป็นต้องแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จึงต้องมีการเตรียมความพร้อม และดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กนักเรียนละเว้นจากการประพฤติตนที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการหนีเรียนการขาดเรียน การมีพฤติกรรมก้าวร้าว การพูดจาไม่สุภาพ การขาดวินัย การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม การคบเพื่อน การติดเกม ตลอดจนปัญหาการอ่านไม่ออก และเขียนไม่ได้ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับของความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งสอดคล้องกับกรมสุขภาพจิต (2552) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ตลอดจนการมีพฤติกรรมเสี่ยงอื่น ๆ เช่น ภาวะสมาธิสั้น การติดแชท และการติดเกมในโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น ซึ่งยังคงเป็นประเด็นปัญหาของสังคมที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่าปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสจะต้องให้ความสำคัญ และต้องแสวงหาวิธีการบริหารจัดการ และการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ดังนั้นจึงต้องเร่งดำเนินการ และให้มีการศึกษากันในเชิงลึกเพื่อหาวิธีการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ กันอย่างจริงจัง จะเห็นได้ว่าปัจจุบันยังเป็นปัญหาที่มีให้เห็นในทุกสังคมที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหากันอย่างจริงจัง และยังไม่มีการศึกษาในเรื่องนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งผลจากการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส และหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

1.2.2 เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

1.2.3 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาส ใน 4 ด้าน
(อัญพร ก้อยชูสกุล, 2554)

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการปฏิบัติตามแผน
3. ด้านการตรวจสอบ
4. ด้านการดำเนินการให้เหมาะสม

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน
ขยายโอกาส ใน 5 ด้าน (ผล พรหมทอง, 2555)

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขอบข่ายการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ศึกษา สร้างข้อคำถามฉบับร่างตามขอบข่ายที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ มาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ตามเกณฑ์มาตรฐาน และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประจำปี การศึกษา 2560 จำนวน 726 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น จำนวน 251 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย และหาสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออก เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยได้รับคืนทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บมาพิจารณาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของครู โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยวิธีการหาความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

3. สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 251 คน โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ตามลำดับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 251 คน ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุ 20-30 ปี มีระดับการ ศึกษาปริญญาตรี และมีตำแหน่งครูชำนาญการ ผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.22$, SD. = 0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 4.34$, SD. = 0.23) รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการให้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.22$, SD. = 0.21) และด้านการตรวจสอบ ($\bar{X} = 4.14$, SD. = 0.13) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.19$, SD. = 0.12) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.19$, SD. = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสร้างความตระหนักความเข้าใจและประชาสัมพันธ์งานให้แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.26$, SD. = 0.44) รองลงมา คือ มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.25$, SD. = 0.43) มีการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติการ และปฏิทินปฏิบัติงานเป็นภาคเรียน และตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, SD. = 0.37) และมีการวางแผนปฏิบัติงาน มีการวิเคราะห์สภาพความพร้อมก่อนการดำเนิน ($\bar{X} = 4.15$, SD. = 0.36) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการดำเนินการให้มีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 4.10$, SD. = 0.30)

1.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.34$, SD. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตลอดปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, SD. = 0.50) รองลงมา คือ มีการจัดทำระเบียบสะสม ของนักเรียนทุกคนมีการสังเกต และบันทึกข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.37$, SD. = 0.48) มีการดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้ทราบสภาพความเป็นอยู่ทางบ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.32$, SD. = 0.47) และมีการดำเนินการส่งต่ออย่างเป็นระบบ มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.29$, SD. = 0.46) ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน ($\bar{X} = 4.23$, SD. = 0.42)

1.3 ด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.14$, SD. = 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดอบรมพัฒนากิจกรรมการผู้รับผิดชอบ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลให้มีความรู้ความเข้าใจ ในงาน และสามารถปฏิบัติงานได้ ($\bar{X} = 4.22$, SD. = 0.42) รองลงมา คือ มีการดำเนินการจัดเก็บ และรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.16$, SD. = 0.36) มีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามเกณฑ์มาตรฐาน ($\bar{X} = 4.12$, SD. = 0.32) และมีการนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลไปปรับปรุง และพัฒนางาน ($\bar{X} = 4.10$, SD. = 0.30) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.10$, SD. = 0.29) มีการนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลไปปรับปรุง และพัฒนางาน ($\bar{X} = 4.10$, SD. = 0.30)

1.4 ด้านการดำเนินการให้เหมาะสม โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.22$, SD. = 0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำรายงานสรุปผลและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 4.37$, SD. = 0.48) รองลงมา คือ มีแผนปฏิบัติการที่เป็นมาตรฐานและเกิดผลสัมฤทธิ์จริง ($\bar{X} = 4.22$, SD. = 0.41) ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบ ($\bar{X} = 4.10$, $SD. = 0.35$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับมีการสร้างความตระหนักรู้ให้นักเรียนรู้จักวิธีการป้องกันตนเอง และสามารถป้องกันตนเองได้ ($\bar{X} = 4.10$, $SD. = 0.35$)

1.5 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.23$, $SD. = 0.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีแผนและปฏิทินปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อม ($\bar{X} = 4.33$, $SD. = 0.47$) รองลงมา คือ มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือในการ เก็บข้อมูลนักเรียนด้านความสามารถพิเศษ ($\bar{X} = 4.31$, $SD. = 0.47$) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.22$, $SD. = 0.42$) และมีการศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนเพื่อทำการรู้จักนักเรียน ($\bar{X} = 4.16$, $SD. = 0.36$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.10$, $SD. =$)

1.6 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD. = 0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา ($\bar{X} = 4.25$, $SD. = 0.44$) รองลงมาคือ มีการใช้ข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดแบ่งเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหา ($\bar{X} = 4.23$, $SD. = 0.42$) มีการติดตามผล และประเมินผลนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 4.22$, $SD. = 0.41$) และมีการนำผลการประเมินการคัดกรองนักเรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.20$, $SD. = 0.40$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสรุปผลและรายงานผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อผู้บริหารผู้ปกครองและชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.09$, $SD. = 0.28$)

1.7 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.26$, $SD. = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประสานงานกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.33$, $SD. = 0.46$) รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้ดีขึ้นกว่าเดิม และมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง ($\bar{X} = 4.31$, $SD. = 0.47$) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีมาตรฐานความรู้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.25$, $SD. = 0.43$) และมีการให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติสนับสนุนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกกลุ่มอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 4.23$, $SD. = 0.42$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความ สามารถได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.19$, $SD. = 0.39$)

1.8 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD. = 0.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการพบปะพูดคุยสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียนเพื่อการป้องกันปัญหา ($\bar{X} = 4.30$, $SD. = 0.46$) รองลงมา คือ มีการให้ความร่วมมือกันระหว่างครูกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหา นักเรียน ($\bar{X} = 4.28$, $SD. =$) มีการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ไขปัญหาด้วยความเต็มใจ และมีความเอื้ออาทรกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.20$, $SD. = 0.40$) และมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 4.16$, $SD. = 0.37$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการดูแลเอาใจใส่นักเรียนโดยออกเยี่ยมบ้านเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.00$, $SD. = 0.00$)

1.9 ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.17$, $SD. = 0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.30$, $SD. = 0.46$) รองลงมา คือ มีการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเมื่อมีการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.28$, $SD. = 0.45$) มีการรวบรวมข้อมูล และจัดทำรายงานผล การส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.15$, $SD. = 0.36$) และมีการส่งต่อนักเรียนที่

ต้องการความช่วยเหลือไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในกรณีที่เกิดความสามารถของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$ SD. = 0.29) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.05$ SD. = 0.22)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการ และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ โดยภาพรวมทุกด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก

4. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครู ได้ร่วมกันบริหารจัดการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการดำเนินการ ให้เหมาะสม จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย ภูผา (2559) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา มีทอง (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานตามแผนและด้านการการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามลำดับ และด้านการประเมินผล ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แก่บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยมีการจัดประชุมร่วมกันจัดทำแผนงาน โครงการแผนปฏิบัติการวิเคราะห์สภาพความพร้อมก่อนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา มีทอง (2560) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก

1.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีการรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะ มีการจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนทุกคนเพื่อสังเกตและบันทึกข้อมูลด้านพฤติกรรมของนักเรียน รวมถึงครูมีการเยี่ยมบ้านนักเรียน บันทึกข้อมูลการติดตามผล และส่งต่องานกันอย่างเป็นระบบ จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา มีทอง (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก

1.3 ด้านการตรวจสอบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการนิเทศให้กับครู คอยกำกับ ติดตาม และประเมินผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงการจัดเก็บ และรวบรวมหลักฐานในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้ จึงเป็นผลให้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา มีทอง (2560) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร

จัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน และครู มีการนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนางานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพียงบางส่วนเท่านั้น จึงเป็นผล ให้ด้านการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

1.4 ด้านการดำเนินการให้เหมาะสม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการ จัดทำแผนปฏิบัติการแบบมาตรฐาน และให้ครูจัดทำรายงานสรุปผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถเผยแพร่ให้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นระบบจึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิรา มีทอง (2560) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัด การศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับดีมาก

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีกระบวนการส่งเสริมช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ มีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครู และผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน และมีคุณภาพ ครอบคลุมทั้งในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของมณีนทร เขตบุญพร้อม (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดี เช่นเดียวกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ ศิวินา (2558) ที่ศึกษา เรื่องรูปแบบการบริหาร ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย ภูผา (2559) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 14 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิรา มีทอง (2560) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีแผนใน การดำเนินงานการศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนและร่วมกับผู้ปกครองในการดำเนินงานตามแผน รวมถึงมีการใช้แบบ ประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนในด้านต่างๆ อย่างเป็นระบบ จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณีนทร เขตบุญพร้อม (2557) ที่ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานการ บริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของกิตติศักดิ์ ศิวินา (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดย ภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการคัดกรอง นักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา โดยการใช้ข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดแบ่งกลุ่ม และมีการติดตามประเมินผลนักเรียนทุกกลุ่มอย่างใกล้ชิด รวมถึงนำผลการประเมินการคัดกรองนักเรียนมาปรับปรุงเพื่อ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย ภู ผา (2559) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 14 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับดีมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนักเรียนทุกกลุ่มได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และมีการประสานงานกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ ศิวินา (2558) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย ภูผา (2559) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน สตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับดี

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการสื่อสารและร่วมกัน แก้ไขปัญหาของนักเรียนกับผู้ปกครอง รวมถึงมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหา โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนิทร เขตบุญพร้อม (2557) ที่ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้อง กับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ ศิวินา (2558) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยการประสานการทำงานกับผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจ โดยได้รวบรวมข้อมูล และจัดทำรายงานผลการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งต่อนักเรียนให้กับองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นผลให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนิทร เขตบุญพร้อม (2557) ที่ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย ภูผา (2559) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับดีมาก อย่างไรก็ตามผลการศึกษายังพบอีกว่า การดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเพราะโรงเรียนอาจมีความล่าช้าในการปรับปรุงข้อมูลการส่งต่อนักเรียนในบางกรณี เช่น การส่งต่อนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในองค์กรอื่น ๆ เนื่องจากเป็นองค์กรภายนอก จึงต้องใช้เวลาในการเตรียมการ และอาจทำให้เกิดปัญหาในการประสานงานได้

2. การบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ โดยภาพรวมทุกด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมากถึงปานกลาง อาจเป็นเพราะโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร และบุคลากร ในการนำหลักการบริหารจัดการโรงเรียน มาใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการบริหารงานที่ดี ทั้งในเรื่องการรู้จักนักเรียนเป็น

รายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญา และการส่งต่อนักเรียนจนเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมงคล แก้วดี (2554, น 16-17) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการเป็นเรื่องขององค์กรเป็นหน้าที่สำคัญของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือสมาชิกขององค์กรจะต้องร่วมมือกันสร้างความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายขององค์กร สามารถทำงานร่วมมือกันและประสานงานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของปวีณา รินโธสง (2554, น 22) ที่ได้สรุปสาระสำคัญของการบริหารได้ว่า การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกระทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการ และทรัพยากรที่เหมาะสม จึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยต้องมีระบบการดำเนินงานที่ดี มีการวางแผนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.1.1 การบริหารจัดการด้านการตรวจสอบ โรงเรียนควรมีการนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยนี้ไปปรับปรุงพัฒนางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมระบบงาน

5.1.2 การดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนให้ครอบคลุมทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านอื่น ๆ ที่ได้ขอค้นพบจากงานวิจัยเพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.1.3 การดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีการสรุปผลและรายงานผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

5.1.4 การดำเนินงานด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาเด็กกลุ่มเสี่ยงเพื่อยกระดับให้กลายเป็นเด็กกลุ่มปกติ และสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างต่อเนื่องไปพร้อมกัน

5.1.5 การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญา โรงเรียนควรมีการออกเยี่ยมบ้านเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง

5.1.6 การดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียน โรงเรียนควรมีการนำข้อมูลการส่งต่อนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้พร้อมในการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่ปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง และรวดเร็วขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและการทำวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ควรมีการศึกษาและทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6. เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2552). *แผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิตตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554)*.

กรุงเทพฯ: บริษัท ละม่อม จำกัด.

กิตติศักดิ์ ศิวินา. (2558). รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 7(1), 108-124.

- ปวีณา รินไธสง. (2554). การบริหารมหาวิทยาลัยมหาสารคามตามหลักการบริหารจัดการที่ดี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มงคล แก้วดี. (2554). การพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบล สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนิษฐา เขตบุญพร้อม. (2557). แนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- ภัทร์ธมณณ์ เรื่องวิฑูรย์. (2551) รูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาที่เหมาะสม สำหรับใช้แก้ไขพฤติกรรมทางเพศที่เป็นปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง, 5(3), 95-102.
- สุจิรา มีทอง. (2560). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อภิสิทธิ์ รอดบำเรอ. (2559). รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วารสารวิจัยทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 10(2), 222-223.
- เอกชัย ภูผา. (2559). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Krejcie & Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

